

Gieljan de Vries

Kennislink

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

Postbus 93138

2509 AC Den Haag

gieljan.de.vries@kennislink.nl

Interview Nationale PR-medewerker wiskunde

Stop de pers: Nieuwe wiskunde!

Natuurlijk is wiskunde uitdagend, breed toepasbaar en vooral leuk, maar hoe vertel je dat aan het algemene publiek? Ionica Smeets (1979) studeerde in januari 2005 af aan de Technische Universiteit Delft en werkt sinds december 2004 als nationale PR-medewerkster voor de wiskunde. Onder andere via de populairwetenschappelijke website Kennislink.nl en de Wiskunde PersDienst gaat ze de wiskunde voor het voetlicht brengen. Gieljan de Vries, redacteur van Kennislink.nl, vraagt haar hoe ze die taak invulling wil geven.

Ionica Smeets vindt wiskunde een hartstikke leuke wetenschap. Natuurlijk zijn er vast veel meer mensen met die mening. Waarom hebben we Ionica Smeets eigenlijk nodig? “Jammer genoeg heeft wiskunde onder Nederlanders een saai imago en weet bijna niemand wat je ermee kunt. Daarom trekt wiskunde steeds minder studenten. Een beetje rechtenfaculteit heeft meer eerstejaars dan het totaal aantal wiskunde-studenten in Nederland!

Tegelijkertijd zijn er wel wiskundigen nodig, en niet alleen in het vakgebied zelf. Andere disciplines, maar ook bedrijven staan te springen om goed opgeleide wiskundigen. Redenen genoeg om iets aan het imago te doen en zo meer studenten te winnen.”

Hoe ga je als nationale PR-medewerker te werk? “Mijn opdracht is ‘actieve nieuwsgaring en -verspreiding over de wiskunde en haar toepassingen’. Aan de ene kant schrijf ik zelf nieuwsberichten over allerlei interessant wiskundig onderzoek, maar ik wil ook een correspondentennetwerk opzetten van wiskundigen die leuk over hun eigen vakgebied kunnen vertellen. Ik ga veel congressen bezoeken om de mensen en hun onderzoek te leren kennen.”

Wat voor boodschap wil je uitdragen? “Wiskundigen zijn helemaal niet saai! Het cliché van hun saaiheid wil ik proberen te doorbreken. Ze reizen zich gek en werken op de meest uiteenlopende plekken. Zo leren ze een hoop mensen kennen. En natuurlijk kunnen ze meer dan alleen sommen maken: in allerlei bedrijven zie je wiskundigen aan de

slag. Wiskundigen zijn vaak heel veelzijdig: niet alleen handig met formules, maar ook heel muzikaal aangelegd of weg van het theater. Mensen denken zó vaak dat je na een studie wiskunde óf leraar op de middelbare school kunt worden, of het onderzoek in moet. Ik wil die andere kanten van de wiskunde laten zien. Al zou je daarmee maar één of twee scholieren overhalen om wiskunde te gaan studeren, dat is toch prachtig?”

Dan ben je wel erg aan het zieltjes winnen. Kan de wiskunde, met haar lange traditie, daar niet zonder? “Nee, daar kan de wiskunde niet zonder. Jammer genoeg is het algemene beeld van wiskunde niet zo positief, ondanks die mooie lange traditie. De meeste mensen hebben nog steeds het idee dat wiskunde alleen maar moeilijk is en iets voor aan de universiteit. Het is aan ons, wiskundigen, om ook de andere kanten te laten zien. Voor ik begon als pr-medewerker waren daar natuurlijk ook al mensen mee bezig. Dat was allemaal vrijwilligerswerk naast hun gewone banen, het is goed dat ik echt een dag per week alleen hiermee bezig kan zijn.”

Op wie ga je je richten? “Gelukkig zijn er al een paar initiatieven waar ik op aan kan sluiten. Ik schrijf ondertussen *items* voor de *Wiskunde PersDienst* (WPD). Dat is een *online service* die journalisten en andere geïnteresseerden op de hoogte houdt van nieuws in de wiskunde. Als ik een nieuwtje heb en dat aan redacties aan wil bieden is de WPD daarvoor een prima kanaal. Op termijn zou ik ook graag stukken voor kranten maar ook voor bladen als *Natuurwetenschap & Techniek* of *Quest* schrijven.

Voor de website *Kennislink.nl* schrijf ik nu al wekelijks stukken. Kennislink is een populairwetenschappelijke website die wetenschap voor een groot publiek toegankelijk wil maken. Ze doen dat door de wetenschap achter het nieuws en het nieuws in de wetenschap te verslaan. Op hun wiskundepagina kan ik nieuws- en achtergrondartikelen kwijt.”

Goodwill voor wiskunde in de maatschappij

Als Nationale PR-medewerker heb je een vlotte pen nodig. Hoe zit het daarmee? “Ik schrijf sinds 2003 voor Delta, de Delftse universiteitskrant. Voor hen maakte ik onder andere een grote reportage over de Studiegroep *Wiskunde met de Industrie 2003*. Toen ik tijdens mijn studie een twee maanden in Amerika zat heb ik een stuk geschreven over het verschil tussen de wiskunde-studies in beide landen. En natuurlijk werkte ik op de middelbare school al voor de schoolkrant; ik schreef die eigenlijk in mijn eentje vol.

Natuurlijk kan ik niet in mijn eentje al het nieuws in de wiskunde verslaan. Ik werk maar één dag in de week als nationale PR-medewerker, veel te weinig om bijvoorbeeld ook maar een fractie van de promoties te behandelen. Daarom wil ik wiskundigen oproepen korte populaire stukken te schrijven over hun eigen onderzoek. Vaak zijn wiskundigen te bescheiden, denken ze dat niemand geïnteresseerd is in hun onderzoek. Maar als je enthousiast opschrijft wat je doet, in eenvoudige woorden, dan vinden juist niet-wiskundigen het vaak interessant om te zien wat die wiskundigen nu eigenlijk doen.”

Wat is je eigen wiskundige achtergrond? “Ik ben pas afgestudeerd aan de TU Delft. Mijn scriptie ging over de kwaliteit van benaderingen met kettingbreuken; lekker theoretisch en abstract, dat ligt me wel. Ik heb veel bewondering voor mensen die goed zijn in het oplossen van praktische problemen, maar zelf houd ik toch meer van stellingen en bewijzen.”

Hoe kwam je vanuit je studie bij deze functie uit? “Ik was voor Delta bezig met een reportage over de Studiegroep *Wiskunde met de*

Industrie 2003. Daar liep ik Mark Peletier tegen het lijf, lid van de taakgroep die op zoek was naar kandidaten voor de functie. Na dat gesprek heb ik een sollicitatiebrief gestuurd en mocht ik op gesprek komen. We hebben eigenlijk niet lang gesproken; ik zag de open opdracht die bij de baan hoort erg zitten en kon ook aangeven waarom ik dacht dat de baan bij me past. Ik was super zenuwachtig voor dat gesprek, maar hoorde later dat ze me juist heel relaxed vonden. Na een paar weken hoorde ik dat ik halverwege december aan de slag mocht! Nu heb ik een werkplek aan het Mathematisch Instituut in Utrecht.”

Niet alleen maar PR-medewerker

Wil je nu de voorlichting en journalistiek in, of lonkt het onderzoek ook nog? “Het zijn allebei leuke richtingen! Het liefst zou ik een dag in de week als de nationale wiskunde-PR doen en daarnaast promoveren. Ik hoop in september te beginnen als aio. De richting? Eigenlijk vind ik allerlei wiskunde leuk, maar een abstract onderwerp lijkt me leukste uitdaging.”

Wat doe je naast wiskunde en journalistiek? “Onder andere de publiciteit voor *Theater Schuurkerk* in Maassluis. Daar heb ik — na veel inpraten op mijn afstudeercommissie en de theaterdirectie — mijn afstudeerpraatje op het podium gehouden. De lokale krant van Maassluis had er zelfs een itempje over. Later bleek dat een van de administratiemedewerkers aan de TU Delft uit Maassluis kwam, waardoor dat stuk ook nog eens terugkwam naar de universiteit! Naast theater promoten en bezoeken ben ik nu bezig aan een project aan de Universiteit van Amsterdam om te inventariseren wat bedrijven willen van afgestudeerde wiskundigen.”

Het project Nationale PR-medewerker wiskunde is een gezamenlijk initiatief van het Koninklijk Wiskundig Genootschap (KWG), de Nederlandse Vereniging van Wiskundeleraars (NVvW), en de populairwetenschappelijke website *Kennislink.nl*. Behalve door het KWG en de NVvW wordt het mede gefinancierd door de onderzoeksscholen Stieltjes en MRI, het Freudenthal Instituut en het programma Wiskunde Toegepast van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en de Technologiestichting STW. ←

Informatie

i www.wiskgenoot.nl/watbiedt/natpr.html
e smeets@math.uu.nl

Ionica Smeets